

De Riudoms al món dels continguts de *Lo Floc*

Pineda Vaquer Ferrando, tècnica de documentació de l'Institut Ramon Muntaner

Si el 1979 s'hagués explicat als membres del CERAP que van engregar *Lo Floc* que, quasi quaranta anys més tard, es podria consultar per tot el món, no s'ho haurien cregut. El que va començar com un butlletí intern, ciclostilat i adreçat majoritàriament als socis del CERAP, ha anat evolucionant fins arribar a convertir-se en una revista trimestral que dota de continguts i de relat un Riudoms contemporani i multidisciplinari, sense perdre de vista la història i les tradicions del poble. Aquesta evolució, però, no seria completa sense projectar aquesta visió local de Riudoms al món a través d'internet, com no podria ser de cap altra manera.

No obstant això, per donar visibilitat a uns continguts no n'hi ha prou a abocar-los a la xarxa sense

més ni més. Cal indexar-los per tal que els motors de cerca puguin donar una resposta el més acurada possible

«*Lo Floc* ha anat evolucionant fins arribar a convertir-se en una revista que dota de continguts i de relat un Riudoms contemporani i multidisciplinari»

a les consultes dels usuaris. Aquí és on entra RACO, el principal repositori de revistes científiques en català que

des de 2016 allotja els 221 números de *Lo Floc* per tal que s'hi puguin consultar en línia a text complet.

Què és RACO?

El repositori Revistes Catalanes amb Accés Obert (RACO) va sorgir l'any 2006 com una iniciativa conjunta del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya i la Biblioteca de Catalunya a partir de la qual es poden consultar en accés obert i a text complet els continguts de revistes científiques i culturals catalanes, editades des d'universitats, institucions públiques i centres d'estudis locals i comarcals, entre altres entitats. RACO, doncs, és més que una base de dades bibliogràfica, ja que no només recull les diferents referències dels articles de cada revista, sinó que també se

n: la incorporació

Lo Floc a RACO

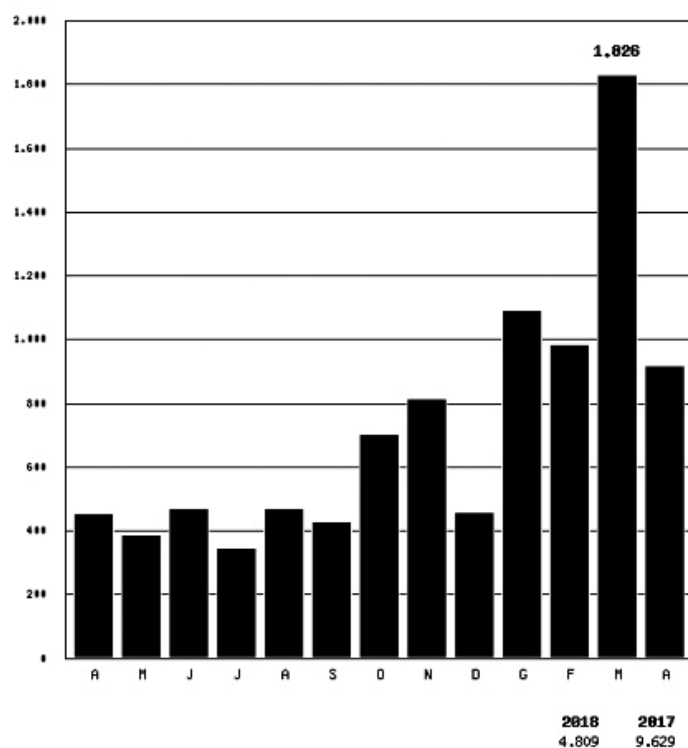
n'hi poden consultar els continguts complets en format pdf.

L'objectiu principal de RACO és incrementar la visibilitat de totes les publicacions periòdiques que s'hi inclouen i, alhora, preservar el patrimoni documental català vinculat a la producció científica i acadèmica. El programari utilitzat per RACO és l'Open Journal Systems (OJS), que permet incorporar-hi funcionalitats com la generació d'estadístiques globals, molt útils a l'hora de valorar les consultes de cada revista, i una base dades molt potent que permet fer cerques per autor, títol de revista i d'article, paraules clau i text complet, entre altres paràmetres, i que, des del 2014, també es pot consultar a través del Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya (CCUC), els registres dels quals

enllacen directament al text complet de l'article a RACO, amplificant així la repercussió de les revistes incorporades al repositori.

Actualment, dotze anys després de la seva creació, RACO acull un total de 489 revistes i 208.176 articles, 187.029 dels quals consultables a text complet. Tota aquesta tasca s'ha realitzat gràcies a la cooperació de 92 entitats participants al projecte, entre les quals hi ha l'Institut Ramon Muntaner (IRMU), que s'encarrega d'introduir les revistes editades pels centres d'estudis locals i comarcals de les terres de parla catalana. A hores d'ara, l'IRMU ha afegit un total de 63 revistes a RACO, entre les quals hi ha la revista *Lo Floc*, del CERAP, que, com hem comentat anteriorment, hi està disponible des de l'any 2016.

Consultes a la revista els darrers mesos

Estadística de les consultes de *Lo Floc* a RACO en els últims mesos.

Lo Floc a RACO

Quin és el procés que s'ha seguit per introduir tots els continguts de la revista *Lo Floc* a RACO? Una vegada acceptada la revista pel comitè d'avaluació de RACO, que

s'encarrega de valorar que les publicacions introduïdes al repositori compten amb els requisits editorials i de qualitat necessaris, calia que tots els articles de *Lo Floc* estiguessin en pdf, ja que aquest és el format amb el qual s'hi poden consultar.

Amb els últims números no hi va haver problema, ja que el CERAP ja disposava de tots aquests articles amb el format requerit, però amb els primers no va ser així, perquè, com ja hem comentat, es remunten a una època en què les impremtes encara no treballaven amb arxius digitals com ara. D'aquesta manera, l'Institut Ramon Muntaner es va fer càrrec de la digitalització dels números de la revista *Lo Floc* dels quals no es disposava de còpia digital en pdf, a través d'una empresa especialitzada.

El següent pas va ser introduir els sumaris dels 221 números de *Lo Floc* a la intranet del repositori de RACO, indicant-hi els títols i els autors de cada article, i penjar-ne els arxius en pdf de cadascun. Per últim, una vegada enllestida aquesta feina, només va caldre passar tots aquests continguts a accés públic, excepte els números dels dos últims anys, que des del CERAP es va decidir que encara no es poguessin consultar a text complet per tal que la venda de la versió en paper de la revista no es veiés perjudicada.

Així doncs, des del 2016, en què ja es va poder consultar *Lo Floc* a RACO, fins a l'actualitat s'han realitzat un total de 24.511 consultes a articles de la revista, repartides entre 10.073 visites el 2016, 9.629 el 2017 i 4.809 a data 30 d'abril de 2018. Si aquestes dades les comparem amb les consultes realitzades a les 63 revistes de centres d'estudis locals i comarcals introduïdes a RACO per l'Institut Ramon Muntaner, veiem que, tot i el petit decrement de

visites experimentat entre el 2016 i el 2017 (d'un 4,4%), compartit amb la resta d'aquestes publicacions, *Lo Floc* es troba l'any 2016 un 39% per sota de la mitjana, mentre que l'any 2017 aquesta diferència només és del 12%. D'aquesta manera, es pot veure una tendència segons la qual les consultes a la revista *Lo Floc* s'equiparen cada cop més a la mitjana de les publicacions dels centres d'estudis i que esperem que es mantingui aquest 2018.

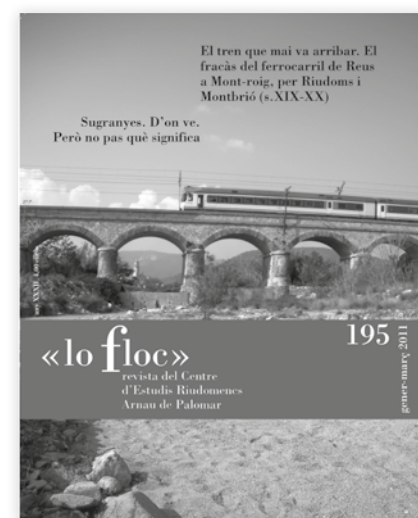
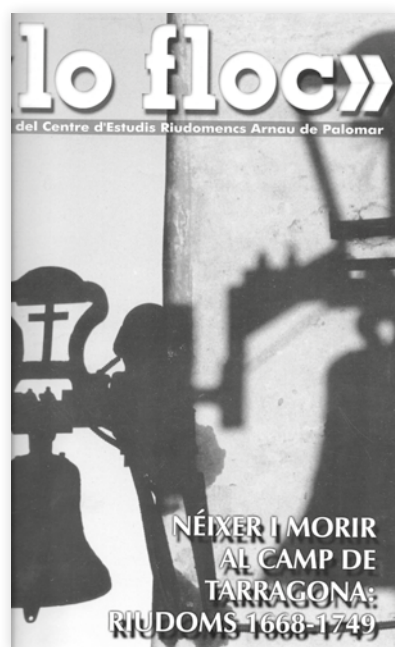
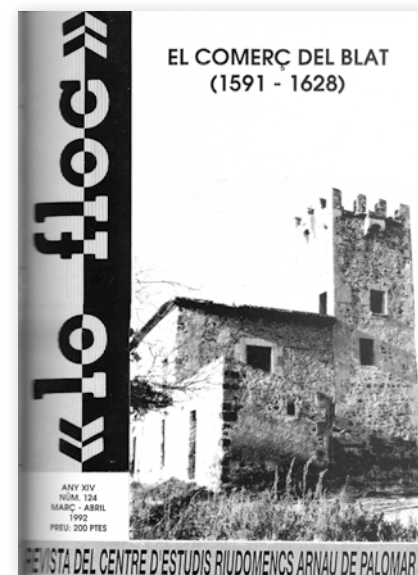
Pel que fa als articles més consultats durant els tres anys en què ha estat disponible *Lo Floc* a RACO, han estat els següents:

- 2018 (a data de 30 d'abril): «El Grup de Joves de Riudoms, impulsor de la Coordinadora de Joves del Baix Camp», de Marisol Virgili Llebaria, corresponent al núm. 221 (2017), amb 44 consultes.

- 2017: «L'origen de la pesseta», d'Albert Montserrat i Torrell, corresponent al núm. 83 (1986), amb 304 consultes.

- 2016: «Francesc Todó: l'amplitud de les coses petites», de Maria Eugènia Perea Virgili, amb 73 consultes.

Per tant, quasi quaranta anys després dels fulls ciclostilats del que havia de ser un butlletí per mantenir informats els socis d'una nova entitat riudomenca, la revista *Lo Floc* del CERAP pot projectar Riudoms al món a través d'uns continguts degudament indexats i disponibles a text complet en una plataforma que aposta pels continguts científics i divulgatius de qualitat en català: RACO. »

La revista *Lo Floc* ha evolucionat des dels seus orígens almenys en dos sentits: ha passat de butlletí intern per als socis a revista de divulgació per a lectors de tot el domini lingüístic, i ha canviat de format físic en diverses ocasions, tal com mostren aquests exemples de cobertes dels números 18 (1980), 124 (1992), 166 (2000) i 195 (2011).